

คำปราศรัยแม่กองธรรมสนามหลวง
วันเปิดสอบธรรมสนามหลวง
นักธรรมชั้นตรี
วันอังคารที่ ๒๐ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๙

ท่านประธานอำนวยการ กรรมการกำกับห้องสอบ และนักเรียนผู้เข้าสอบนักธรรมชั้นตรีทุกรูป

การศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรม ที่บูรพาจารย์คณะสงฆ์ไทยได้พากเพียรสถาปนาขึ้น และยังคงพัฒนาก้าวหน้าสืบมาตราบเท่าทุกวันนี้ นับเป็นรากฐานสำคัญแห่งการสืบทอดพระพุทธศาสนา ในโลก การเรียนธรรมหาใช่เพียงการศึกษาเพื่อให้ทราบสารัตถะแห่งพระธรรมวินัย พุทธประวัติ ศาสนพิธี และมีทักษะเบื้องต้นสำหรับการเผยแผ่พระพุทธศาสนา สำหรับนำไปสอบวัดความรู้ แต่เพียงเท่านั้น หากเจตนารมณ์ที่แท้จริงของบูรพาจารย์ ผู้สร้างสรรค์หลักสูตรนี้ขึ้น ก็เพื่อให้บรรพชิต ผู้ศึกษามีหลักที่เที่ยงตรง แม่นยำและถูกต้อง ไม่อ่อนแอจนคลอนแคลน เพื่อจักได้น้อมนำไปอบรมกาย วาจา และใจของตน ให้ถึงพร้อมด้วยวิชาและจรณะ สำหรับการเป็นศาสนทายาทที่ดี เป็นศรีพระศาสนา สามารถรับภารธุระการคณะสงฆ์ให้มั่นคงสถาพรได้สืบไป

ในปัจจุบัน โลกได้เข้าสู่ยุคแห่งปัญญาประดิษฐ์ ซึ่งสามารถประมวลข้อมูล จดจำถ้อยคำ และตอบคำถามได้อย่างรวดเร็ว ความเปลี่ยนแปลงเช่นนี้ทำให้การศึกษาพระพุทธรธรรมยิ่งทวี ความสำคัญ เพราะสิ่งที่กลไกอิเล็กทรอนิกส์อาจช่วยค้นหาและประมวลผลได้นั้น มิใช่สิ่งเดียวกับสติ และปัญญา ที่กำกับชี้นำมนุษย์ให้รู้จักผิดชอบชั่วดี ปัญญาประดิษฐ์จึงหาใช่ปัญญาที่แท้ในทาง พระพุทธศาสนา และไม่อาจหมายรวมไว้ในนิยามของคำว่าปัญญา ต่อให้เทคโนโลยีก้าวหน้า แต่หาก บุคคลผู้ใช้ไร้คุณธรรม มัวเมาติดบอดอยู่ในวิชา บุคคลก็อาจนำสังคมไปสู่ความเสื่อมทราม ยิ่งนานวันเข้า สมาชิกสังคมผู้รู้แต่คคตโลกโดยขาดคคตธรรม ย่อมจักนำพาสังคมสู่ความพิบัติล่มจม ต้องด้วยพระพุทธศาสนานี้ที่ว่า “โย จ วสสสตี ชีเว อปสสั ฌมมมุตตมံ, เอกาหิ ชีวิตึ เสยโย ปสสโต ฌมมมุตตมံ.” ความว่า “ผู้ใดมีชีวิตอยู่ถึงร้อยปี แต่ไม่เห็นธรรมอันประเสริฐ ชีวิตของผู้นั้นย่อมไม่ประเสริฐ เท่าผู้มีชีวิตอยู่เพียงวันเดียวแต่เห็นธรรม”

ผู้ศึกษาธรรม จึงพึงระลึกอยู่เสมอว่า “ปรโตโฆสะ” หรือข้อมูลข่าวสารภายนอกนั้น แม้จะช่วยให้เกิดความรู้ แต่ความรู้จะเจริญขึ้นเป็นปัญญาได้อย่างแท้จริง จำต้องอาศัยการพิจารณา อย่างแยบคาย ด้วย “โยนิโสมนสิการ” นักธรรมยุคใหม่จึงต้องเรียนรู้ทั้งพระธรรมและรู้เท่าทัน

/ เครื่องมือ...

เครื่องมือที่เข้ามาช่วยในการศึกษา ต้องตรวจสอบแหล่งที่มาที่สอดคล้องกับกระบวนการศึกษาพระปริยัติธรรม
ของคณะสงฆ์ไทย รู้จำแนกแยกแยะข้อเท็จจริงออกจากข้อสันนิษฐานหรืออัตโนมติ เพื่อจักได้
สามารถพิจารณาสังเคราะห์โดยถ่องแท้ และน้อมนำพระธรรมวินัยไปเป็นเครื่องประคับประคองชีวิต
มิให้หลงไหลไปตามความสามารถอันไร้ขอบเขตของเครื่องมือ

ขออนุโมทนาในกุศลเจตนาของเจ้าคณะพระสังฆาธิการ คณะกรรมการจัดสอบ และผู้มี
ส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ที่ได้ร่วมแรงร่วมใจกันจัดการเรียนการสอนและอำนวยความสะดวก เพื่อทำหน้าที่
สืบต่ออายุพระศาสนาอย่างเต็มกำลัง ด้วยอานุภาพแห่งคุณพระศรีรัตนตรัย และบารมีธรรมแห่ง
บูรพาจารย์ผู้สร้างสรรค์คุณูปการแก่การศึกษาคณะสงฆ์ ขออำนาจพรให้ทุกท่านจงประสบสัมฤทธิ์ผล
โดยธรรม สมตามความมุ่งมาดปรารถนา และขอท่านผู้มีกุศลเจตนาต่อการศึกษาพระปริยัติธรรม
จงเจริญรุ่งเรืองในพระบวรพุทธศาสนายิ่ง ๆ ขึ้นสืบไป เทอญ.

(สมเด็จพระมหาธีรวงศ์)

แม่กองธรรมสนามหลวง